

קובנו, 23.4.33

ברנשטיין (החלוץ המזרחי) - יש להם 400 חברים, מהם 300 רוצים לצאת להכשרה. יש פה גם צעירי המזרחי, המתיחסים לפועל המזרחי בארץ - טונים כ-200 איש. מרכז בחו"ל אין לצעירי המזרחי - קשורים רק לירושלים.

בליטה יש לחלוץ המזרחי כיוון סוציאליסטי.

דוברומיל - כאן אפשר איחוד גמור בחלוץ. נוכל להבטיח שמירת כל הצרכים הדתיים וסידור הכשרה מיוחדת לחברי החלוץ המזרחי. יש כאן התחרות רבה בין שלושת קבוצי החלוץ, מצב החקלאות קשה, בגליל ממל מתגבר ההיטלריות. בהתחרות יש הורדת מחירים מצד בית"ר או החלוץ המזרחי. יש צורך בחדירה לעבודה בערים, ב"כיבוש עבודה" בסגנון אר"י, וההתחרות מפריעה קשה.

ברנשטיין - מסכים שההתחרות מפריעה. לא רק אנו מורידים המחירים. בית"ר רוצה להביא לביטול ההכשרה, והם חושבים שבהורדת המחירים ימנעו את כל ההכשרה. אולם האיחוד הכללי יזיק לנו, כי אז נצטרך להצטמצם ולהסתפק בחומים באיחוד נקבל פחות ממה שנקבל גם בהכשרה וגם בעליה כשנהיה לחוד. ולכן אני מציע הסכם על מחירים כמו בארץ - והסכם על קבוצים עירוניים. בערים החשובות: קבנו, ממל, שבלי, פוניוויז', סורנק - יש קבוצים ב-4 הראשונות לחלוץ הכללי, באחרון למזרחי.

אברהם (החלוץ) - פירוש הדבר לגליזציה של התחרות.

קבוצינו נאבקים קשה על קיומם בערים אלה. כשיבוא הפועל

המזרחי - יבכרו אותו היהודים הדתיים.

- הצעתי הסכם על בסיס החיצות הדדית בחזירה
למקומות חדשים וחתימת תחומים גיאוגרפיים. גליל מסוים או
עיר מסוימת ימסרו לחלוץ זה - וגליל שני לחלוץ זה. שני
הצדדים מתחייבים לעזור אחד לשני בסידור קבוצים במקומות
מוסכמים.

- ברנשטיין - מסכים להצעה זו ביחס למקומות
חדשים, אולם רוצה להכנס למקומות שיש בהם כבר קבוצים.
נכון לוותר על שבלי - אבל רוצה להכנס לקובנו, ממל, פוניווד'.
בנוגע לחלוקת סרטיפיקטים הצעתי ששני הצדדים יקבעו
ביניהם מודוס של חלוקה פנימית ובמשרד האר"י יופיעו שניהם
כחטיבה אחת. לזאת ברנשטיין מסכים.

שאלתי מה יעשו ביחס לקונגרס -

- ברנשטיין: נלך עם המזרחי. בעניני עבודה, עליה
והתישבות אנו מסכימים להסת'. יהיו שני מועמדים, אחד משלנו
ואחד מהמזרחי, אם יבחר אחד קרוב לוודאי שהנבחר יהיה שלנו.
הצעתי שמרכז החלוץ המזרחי ידון על הצעות אלו:
(א) איחוד גמור, (ב) הסכם על חלוקת סרטיפיקטים והופעה
משותפת במשרד, (ג) מניעת התחרות בעבודה, (ד) חלוקת מקומות
הכיבוש לפי הערים, (ה) עזרה הדדית לכבוש עבודה.
אולי אשוב הנה ביום החמשי לישיבה עם מרכז החלוץ
המזרחי.

הנהגת השה"צ - דורשים: א) חבר במזכירות החלוצ, (ב) חופש בהכשרה מיוחדת, ג) שליח הקב"ה במשלחת.

מלבר שני הקבוצים שישנם בארץ יש כאן 3 קבוצי עליה. לנו נחוצים מקומות מיוחדים.

שאלתי - אם סידור קבוצי הכשרה מיוחדים לא יכביר על אפשרויות הכשרה וכיבוש עבודה.

גוטליב - לא. נהפוך הוא. ההכשרה המיוחדת דרושה לנו למען הכשיר החברים מה לחיי קבוצ מיוחדים. כלי הכשרה מוקדמת יש סכנה להמשך החיים הקבוציים בארץ.

שאלתי - אם חתגלה סתירה בין צרכי הכשרה כלליים ובין שאיפת ההכשרה המיוחדת מה אז?

גוטליב - במקרה זה נסכים להכשרה משותפת.

ב) מרכז החלוצ: למרכז נבחרו 7. 2 מהשה"צ, 1 נצ"ח, 4 סתם חלוצים. להם מצטרף השליח. כרגע עובדים 3 חברים במזכירות: דוברומיל ושני סתם חלוצ. השה"צ דורש לו חבר במזכירות. עד לפני 3 חודשים עבדו רק שנים במזכירות. היה מקודם חבר השה"צ במזכירות, מסיבות אישיות יצא, ובלי החלטת המרכז כולו נכנס שלישי - ואושר לאחר מעשה ע"י המרכז. לדעת גוטליב (זו הייתה גם דעת מהרשק) שיש מקום לרביעי. השה"צ דורש גם שבשעת סידור ההכשרה ישתתף ב"כ השה"צ, שמכיר יותר טוב את אנשיהם. גם דרישה זו נדחתה.

ג) שליח. עד עכשיו היה שליח אחד בליטה.

מעכשיו יהיו שנים. דורשים השני מהשה"צ. להשה"צ יש 700

איש בחלוץ - בכלל יש אלפים (דוברומיל מסר לי - 2800).

שאלתי: על יסוד מה אחם דורשים מהתנועה בכללה

ליצור בשבילכם תחומים מלאכותיים לגדור הדרך מחלקי התנועה להשפיע ולחנך את החברים שאתם מכניסים למסגרת הארגונים שלכם, כשאין לאנשיכם עדיין יכלת אובייקטיבית של הגדרה עצמית מחוץ ברירה והבחנה עצמית?

הנהגת נצ"ח - שפירא, כהן, קפלן, ברודניצקי -

קובלים על מרכז החלוץ שהוא חוסה על החלוץ הצעיר ונלחם בהשה"צ - בנצ"ח יש 35 סניפים, 1600 חבר, מהם כ-300 בחלוץ.

הצעתי סידור ישיבה משותפת עם החלוץ הצעיר.

שפירא - היה מו"מ על איחוד, השה"צ מחייב האיחוד.

אוסטרובסקי קלקל כל הענין. כשהיה פה לוויטה היה כבר הסכם על יחסים לויליים של השה"צ והחה"צ על מניעת התחרות הדדית (זה היה בתחילת 1932 או סוף 1931) כעבור שבועות אחדים נסע ריקליס לסוורוק ופילג קן השה"צ, ניסה לפלג גם במקומות אחרים, אח"כ בא אוסטרובסקי. הוזמן למושבה של השה"צ. התחיל בה בוויכוח לא סקטי על הסדרות הנוער. סיפר על יציאת גלילי מהקבוץ, התנהג ככובש בארץ כבושה. יונה קלימנטובסקי (ממרכז החלוץ) נסע ופילג קנים.

מסכימים לישיבה עם מזכירות החלוץ (סוסניצקי,

ריקליס ודוברומיל) שהיא למעשה מנהלת את החלוץ הצעיר.

טרוספוס (פוע"צ שמאל) - שואל על אפשרויות עליה.

אמיתי - אם המדובר הוא על מקרים בודדים של חלוקת סרטיפיקטים אין אני מטפל בכגון אלה. ואם המדובר הוא על עליה בכלל - הדבר חלוי בבחירות לקונגרס ואם הם רוצים שלפועלים יהיה כוח בעליה - עליהם להצטרף למלחמתנו בבחירות.

(פנה בענין שלום חייקין שעליו יש הוראה מהסתדרות לתת לו סרטיפיקט. הבטחתי לעיין בו).

על דרישתי להצטרף לפועלים במלחמה - ענה שאינו מאמין בדרך זו, ושיש לו דרכים יותר טובים. שאלתיו מה השיג בדרכים שלו - ענה שבארץ יש להם פועלים בשדה ובבתי החרושת, ולנו יש פקידות צ.ס.

בקשתיו לעזוב מיד את חדרי.

אה"צ.

מרכז המפלגה עם חברי מרכז החלוצי: א) העבודה בנוער.

ב) עלית חברי המפלגה. ג) קרן העליה, ד) בחדות.

מאיר גרינברג - הנוער מתפתח מעט, 15 סניפים 250 חברים. כוחות המפלגה נתונים לחלוצ ולארגוני נוער אחרים - ואין נוער למפלגה. מהי עמדת גורדוניה? יחסים לא טובים. ההתאחדות דרשה לפני האיחוד כניסת הבוגרים למפלגה. ענו ששאלה זו יש לפתרה בקנה מידה עולמי. מקודם היו בוגרים בודדים במפלגה.

העירותי שאין לדון על נוער מפלגתי - מבלי לדון על

כל ארגוני הנוער. והחברים פה שללו ממני אפשרות על ידי רבוי בקורים לספל בשאלות התנועה. יש לברר את הקשר בין הש"צ (נצ"ח) גורדוניה והחלוץ הצעיר ובין המפלגה.

גרינבלט - ביח"ר תפס 60% של נוער לומד. חוסר עמדה ברורה של המפלגה בשאלת הלשון יזיק. מאשימים את המפלגה באידישיזם. בליטה יש 14 - 13 גמנסיות עבריות, והן נהפכו לקני ביח"ר. החל ממכינה ב' נכנסים הילדים לביח"ר.

הצעתי שהמפלגה תתאסף לקרב את ארבעת ארגוני הנוער לעבודה מוסכמת, ולחייב את כניסת הבוגרים למפלגה כל זמן שהם פה.

בענין הקונגרס מסרתי לחברים על המו"מ בארץ ועל הפגישה בוורשו ומסקנותיה, ויעצתי לשתף בפעולה כל ארגוני הנוער מהתחלה.

דוברומיל - דורש כניסת חברים תרבותיים לחלוץ. נוהרים לחלוץ אלמנטים גלטיים, זרים לתנועה ואומרים גם ממחנגיה, עזרה מהמפלגה לכיבוש עבודה, עזרה להוצאות הדרך לעולים חלוצים.

אחד החברים מעיר שלחלוץ נכנסים קומוניסטים במסרה מסוימת. נכנסים גם אלמנטים מ"העולם התחתון".

ווילנסקי מציע שחלמידי הגמנסיות והאוניוורסיטות ילכו בירחי החופש לקבוצי ההכשרה.

- בערב נסעתי למרימפול. האוסו נחקלקל בדרך והקהל עמד שעה וחצי בגשם עד שבאנו.

- 19 -

אספה באולם הגימנסיה. התחילה בעשר. בשתיים עשרה

החלו לערוך בנקס. כל מחאוהי לא הועילו - ובשתיים יצאנו

באוסו, שנתקלקל שוב פעמים בדרך, ובחמש בבוקר הגעתי הביתה...